

Program szkolenia

SZKOLENIE DLA OSÓB O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH ORAZ DECYDENTÓW RÓŻNYCH SZCZEBLI

Informacje organizacyjne:

Czas: 2 dni (16 h / 1 dzień × 7h dydaktycznych + 1 dzień × 9h dydaktycznych)

Cel główny:

- przedstawienie zalet i zagrożeń mobilności z wykorzystaniem środków transportu indywidualnego dla osób o szczególnych potrzebach.

Cele szczegółowe:

- zapoznanie uczestników z tematyką dostępności transportowej i mobilności osób o szczególnych potrzebach;
- zapoznanie uczestników z tematyką projektowania uniwersalnego i jego potencjalnego wykorzystania w środkach transportu indywidualnego.

Metody szkoleniowe:

- prezentacje multimedialne
- ćwiczenia praktyczne

Materiały dla uczestników:

- materiały szkoleniowe są zawarte w opracowanej przez zespoły ITS, UKSW, WAT „bazie wiedzy” pt. Projektowanie uniwersalne w kontekście mobilności i dostępności transportu osobistego osób o szczególnych potrzebach (część 1-4).

Dzień 1

Cele:

- zapoznanie uczestników z programem szkolenia
- wprowadzenie w tematykę osób o szczególnych potrzebach (OSP)
- wprowadzenie w tematykę dostępności transportowej i mobilności OSP
- omówienie zagadnień związanych z procesami medycznymi i psychologicznymi wpływającymi na zachowanie kierowców w ruchu drogowym

Część 1: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
1.	Zapoznanie z programem szkolenia – przedstawienie ramowego programu szkolenia	5'	prezentacja multimedialna
2.	Wprowadzenie w tematykę osób o szczególnych potrzebach, podstawowe pojęcia, klasyfikacje osób o szczególnych potrzebach – zdefiniowanie podstawowych pojęć: bariery architektoniczne, dostępność: architektoniczna, cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna, dyskryminacja, ergonomia, osoba o szczególnych potrzebach, osoba wykluczona, osoba zagrożona wykluczeniem społecznym i cyfrowym, osoba z niepełnosprawnościami, projektowanie uniwersalne, transport indywidualny i in. – klasyfikacja użytkowników (osób) o szczególnych potrzebach	40'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Przerwa: 5 minut

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
3.	Definicja i potrzeby osób o szczególnych potrzebach (OSP) – omówienie podstawowych definicji związanych z osobami o szczególnych potrzebach oraz charakterystyka potrzeb tychże osób	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Przerwa: 15 minut

Część 2: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
4.	Klasyfikacje niepełnosprawności – przedstawienie informacji związanych z klasyfikacjami (kategoriami) niepełnosprawności – omówienie rodzajów wydawanych orzeczeń w związku z niepełnosprawnością	20'	prezentacja multimedialna + dyskusja

	<ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie typów dysfunkcji osób niepełnosprawnych wraz przykładami najpopularniejszych zestawów urządzeń adaptacyjnych – omówienie skutków zaburzenia równowagi zdrowia oraz niepełnosprawności czasowej lub trwałej 		
5.	<p>Wykluczenie i włączanie społeczne osób o szczególnych potrzebach w zakresie mobilności</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o wykluczeniu (i włączaniu) społecznym osób o szczególnych potrzebach w zakresie mobilności; włączanie a integracja – omówienie zagadnienia wykluczenia transportowego oraz przedstawienie klasyfikacji wykluczeń związanych z transportem – omówienie przykładów interwencji przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu 	25'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Przerwa: 5 minut

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
6.	<p>Dostępność transportowa i pojęcia pokrewne w kontekście mobilności osób o szczególnych potrzebach</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o dostępności transportu i zagadnieniach pokrewnych; zdefiniowanie dostępności transportowej i klasyfikacje metod badawczych tego zagadnienia – zdefiniowanie transportu multimodalnego <p>Zagrożenia osób o szczególnych potrzebach w ruchu drogowym</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o zagrożeniach osób o szczególnych potrzebach w ruchu drogowym – omówienie wyników analizy danych o wypadkach z udziałem osób o szczególnych potrzebach <p>Kształcenie osób z niepełnosprawnościami na kierowców</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o kształceniu osób z niepełnosprawnościami na kierowców 	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Przerwa: 15 minut

Część 3: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
7.	<p>Kierowca z niepełnosprawnością – aktualny stan wsparcia w obszarze mobilności w Polsce i na świecie</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o kierowcach z niepełnosprawnościami, skali problemu, doświadczeniach krajowych i zagranicznych w tym obszarze <p>Przywileje osób z niepełnosprawnościami w ruchu drogowym</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji związanych z przywilejami osób z niepełnosprawnościami w Polsce odnoszącymi się do transportu i mobilności – omówienie zagadnień związanych z: „kartą parkingową” dla osoby z niepełnosprawnością (dokumenty potrzebne do wydania karty, korzyści z posiadania karty etc.), miejscami postojowymi dla osób niepełnosprawnych, opłatami za użytkowanie dróg, warunkami technicznymi dla dróg uwzględniającymi potrzeby osób niepełnosprawnych i in. <p>Potrzeby osób z niepełnosprawnościami w zakresie usług motoryzacyjnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji związanych z potrzebami osób z niepełnosprawnościami w zakresie usług motoryzacyjnych odnoszących się do transportu indywidualnego <p>Przepisy prawa regulujące dostęp do usług</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji związanych z przepisami prawa funkcjonującymi w Polsce odnoszącymi się do transportu osób ze szczególnymi potrzebami 	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Przerwa: 5 minut

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
8.	<p>Starzenie się i pojęcia pokrewne</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o starzeniu się i zagadnieniach pokrewnych – omówienie statystyk dotyczących osób starszych z ostatnich lat oraz prognozy na najbliższe lata – scharakteryzowanie czterech najważniejszych teorii na temat starzenia <p>Starsi kierowcy w świetle badań</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawienie podstawowych informacji o problematyce starszych kierowców w kontekście mobilności – omówienie głównych problemów starszych kierowców prowadzących do wypadków drogowych – przedstawienie i omówienie wyników badań świadomości kierowców 50+ odnośnie zagadnień bezpieczeństwa ruchu drogowego 	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Część 4: 45 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
9.	<p>Procesy medyczne i psychologiczne wpływające na zachowanie w ruchu drogowym, w szczególności osób starszych; wpływ zmęczenia i leków na kierowanie pojazdem</p> <p>– przedstawienie podstawowych informacji dotyczących procesów medycznych i psychologicznych wpływających na zachowanie w ruchu drogowym, w szczególności osób starszych oraz wpływ zmęczenia i leków na kierowanie pojazdem</p> <p>– omówienie wpływu na kierowanie pojazdem zmian zachodzących w organizmie człowieka w zakresie odbioru sygnałów wzrokowych, dźwiękowych, stanu układu mięśniowo-szkieletowego, czasu reakcji i poziomu koncentracji uwagi</p>	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Dzień 2

Cele:

- ćwiczenia praktyczne demonstrujące niedogodności odczuwane przez osoby starsze
- zapoznanie uczestników z tematyką projektowania uniwersalnego, w tym w szczególności jego zastosowania w transporcie indywidualnym osób o szczególnych potrzebach

Część 1: 90 minut – część szkolenia skierowana przede wszystkim dla decydentów

Pomoce dydaktyczne: symulatory geriatryczne (WAT)

	Temat zajęć / przebieg zajęć, uwagi	Czas	Forma realizacji
1.	<p>Poczuj się osobą starszą</p> <p>– symulatory geriatryczne – realizacja wybranych scenariuszy</p> <p>– umożliwienie każdemu z uczestników skorzystania z symulatora</p>	90'	ćwiczenia praktyczne z użyciem symulatora geriatrycznego

Przerwa: 15 minut

Część 2: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
2.	Definicje związane z projektowaniem uniwersalnym – geneza problemu projektowania uniwersalnego – przedstawienie podstawowych definicji związanych z projektowaniem uniwersalnym – zdefiniowanie pojęć: dostępność, projektowanie włączające – omówienie przykładowych obszarów projektowania uniwersalnego – określenie głównych celów projektowania uniwersalnego – 10 rzeczy, które warto wiedzieć o projektowaniu uniwersalnym	25'	prezentacja multimedialna + dyskusja
3.	Założenia projektowania uniwersalnego – omówienie podstawowych zasad projektowania uniwersalnego – przedstawienie przykładów zastosowania siedmiu zasad projektowania uniwersalnego	20'	prezentacja multimedialna + dyskusja

przerwa: 5 minut

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
4.	Dobre praktyki projektowania uniwersalnego – omówienie dobrych praktyk projektowania uniwersalnego, w kontekście 7 zasad projektowania uniwersalnego Korzyści projektowania uniwersalnego – omówienie korzyści płynących z zastosowania w codziennej praktyce inżynierskiej projektowania uniwersalnego	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Część 3: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
5.	Projektowanie uniwersalne w transporcie indywidualnym, cz. 1 – wykazanie konieczności zastosowania projektowania uniwersalnego w transporcie indywidualnym – omówienie klasyfikacji środków transportu wykorzystywanych w transporcie indywidualnym osób o szczególnych potrzebach – omówienie wymagań ergonomicznych dotyczących rozwiązań konstrukcyjnych pojazdu zapewniających łatwe wsiadanie lub wysiadanie, kierowanie, załadunek i wyładunek wózka inwalidzkiego oraz czynności obsługowe	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

przerwa: 5 minut

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
6.	Projektowanie uniwersalne w transporcie indywidualnym, cz. 2 – omówienie wybranych rozwiązań konstrukcyjnych urządzeń wykorzystywanych w transporcie indywidualnym osób o szczególnych potrzebach zaprojektowanych z wykorzystaniem PU	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

Część 4: 90 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
7.	Charakterystyka wybranych urządzeń adaptacyjnych dla kierowców/pasażerów – osób o szczególnych potrzebach – przedstawienie podstawowych informacji w zakresie wybranych rozwiązań technicznych (urządzeń adaptacyjnych) umożliwiających osobom o szczególnych potrzebach (kierowcom) przemieszczanie się i uczestnictwo w ruchu drogowym	45'	prezentacja multimedialna + dyskusja

przerwa: 5 minut

8.	Zapoznanie z wybranymi urządzeniami adaptacyjnymi dla kierowców/pasażerów – osób o szczególnych potrzebach – przedstawienie podstawowych informacji w zakresie wybranych rozwiązań technicznych (urządzeń adaptacyjnych) umożliwiających osobom o szczególnych potrzebach (kierowcom) przemieszczanie się i uczestnictwo w ruchu drogowym	45'	ćwiczenie praktyczne
----	---	-----	----------------------

Część 5: 30 minut

Pomoce dydaktyczne: —

	Temat zajęć / przebieg zajęć	Czas	Forma realizacji
9.	ANKIETA sprawdzająca poziom wiedzy uczestników – ocena wiedzy uczestników po cyklu szkoleniowym Podsumowanie szkolenia – rozdanie certyfikatów o ukończeniu szkolenia	20' 10'	praca indywidualna